

Strategi for arbejdet med børn og unge
i socialt udsatte positioner

Haderslev

“Vi vil et helhedsorienteret og fagligt stærkt miljø, hvor børn, forældre og medarbejdere oplever sammenhæng ved kontakt med alle dele af kommunens organisation.

I Haderslev Kommune arbejder vi ambitiøst og målrettet for at give alle børn og unge en opvækst, der sikrer læring og danner grundlag for uddannelse og udvikling af hele, livsduelige mennesker med evnen til at sætte mål for sig selv. ”

Kære medarbejder

Sådan lyder indledningen til Haderslev Kommunes Strategi for arbejdet med børn og unge i socialt udsatte positioner. Strategien lægger sig dermed tæt op ad “Læring i universer” med det helt overordnede mål at gøre alle børn og unge i Haderslev i stand til at tage styringen over eget liv.

Vi er meget stolte af den store indsats, som hver enkelt medarbejder hver dag lægger i arbejdet med vores socialt udsatte børn og unge. Vi går nu en spændende – men også hård – tid i møde, hvor gammelkendte rutiner skal ændres, og hvor vi i samarbejde med familierne og kolleger på tværs af organisationen skal finde nye veje til at gøre det allerede gode arbejde endnu bedre.

For fortsat at sikre sammenhæng og helhed i alle vore børn og unges familie-, institutions- og skoleliv, arbejder vi i strategien med en række konkrete fokuspunkter og effektmål, som skaber forandring og sikrer udvikling og trivsel, så mål og midler bliver tydelige og nærværende for medarbejdere såvel som borgere.

Denne pjece er tænkt som et værktøj, der skal understøtte realiseringen af Haderslevreformen på området for udsatte børn og unge i dialog og samarbejde med børn, familier, netværk og kolleger på tværs af enheder i Haderslev Kommune.

Tak for alle jeres gode input i udarbejdelse af strategien.

Med venlig hilsen

Signe Knappe
Udvalgsformand
Udvalget for Børn
og Familier

Charlotte Veilskov
Direktør
Børne- og Familieservice

FIRE FÆLLES FOKUSPUNKTER

ÉN FÆLLES OPGAVE

Det er en fælles opgave at sikre, at alle børn og unge i Haderslev Kommune udvikler sig til hele, livsduelige mennesker med evnen til at sætte mål for sig selv. Strategien hviler derfor på fire bærende elementer, som også udgør hjørnestenene i Haderslevreformen:

VI VIL SKABE STØRRE FLEKSIBILITET

Barnet og familien er i centrum. Kommunens tilbud skal skabe lige præcis den sammenhæng, mangfoldighed og individualitet, som børn, familier og medarbejdere ønsker. Derfor sammensætter vi hjælp og tilbud til børn og familier på tværs af organisation og lovgivning.

VI VIL OPDYRKE STÆRKE NETVÆRK

Alle har et netværk – stort eller lille. Barnets og familiens netværk, civilsamfundet og professionelle både i og uden for den kommunale organisation er betydningsfulde aktører omkring vores børn og unge. Den enkelte medarbejder forventes at kunne inddrage og sammenkoble alle interessenter i barnets liv. Familierådslagning indføres som bærende metode.

VI VIL STYRKE FOKUS PÅ FAGLIG SPECIALISERING

Haderslev Kommunes tilbud skal bygge på viden fra forskning og anerkendt praksis, og effekten skal dokumenteres. Specialister og almenområdet arbejder målstyret, reflekteret og med høj faglighed for at sikre det rigtige tilbud hver gang.

VI VIL ØGE KVALITETEN GENNEM TVÆRFAGLIGHED

Vi skaber de bedste betingelser for vores børn og unge, når vi arbejder sammen og opnår synergieffekter mellem flere stærke fagligheder, som samtidig sikrer, at ingen indsats bliver tabt mellem to stole. I Haderslev Kommune er tværfagligt samarbejde et tilvalg, ikke et tilfælde. Vi anerkender faglighedernes forskellige perspektiver og accepterer udfordringerne ved dette, fordi det giver en bedre service til børn og familier.

DEN FREMSKUDTE INDSATS

FORDI BØRN OG FORÆLDRE ER EKSPERTER I EGET LIV

Haderslev Kommunes fremskudte indsats, De rådgivende team, hjælper børn, unge og familier med at koordinere og kvalificere støtten omkring en familie. Alle kan henvende sig til de rådgivende team – barnet, den unge eller forældrene, en lærer, en pædagog eller en nabo. De rådgivende team arbejder tæt sammen med almenområdet.

Familierne afdækker og prioriterer problemstillingerne sammen med de rådgivende team, ligesom man i samarbejde afdækker de ressourcer, der kan bringes i spil. De rådgivende team sikrer, at alle aktører til enhver tid er klar over fokus for indsatsen.

VI HAR SÆRLIGT FOKUS PÅ AT:

- Alle har et netværk – familie, venner eller andre – som kan udnyttes i større eller mindre grad. Et netværk kan f.eks. synliggøres og aktiveres gennem familierådslagninger.
- Familien, sammen med sit netværk og kommunens almene tilbud, kan løse de opståede problemstillinger.
- Det rådgivende team fungerer som familiekordinator og har som sådan ansvaret for at koordinere indsatsen for familien og de professionelle omkring familien. Det rådgivende team handler uden myndighedskompetence.
- Barnet eller den unge sammen med sin familie bliver involveret i beskrivelsen af udfordringerne. Med familiens samtykke bliver også øvrige aktører i barnets liv involveret.
- Det rådgivende team deltager aktivt i en overlevering til myndighedsfunktionen, hvis det viser sig, at de almene tilbud ikke er tilstrækkelige. Herefter har myndighedsfunktionen ansvar for at sikre den tydelige koordinering og samspillet mellem familien og de professionelle.

VI LYKKES, NÅR:

- Det andet møde med borgeren aktivt involverer familie, slægt og netværk.
- Familien oplever hyppig og målrettet opfølgning.
- Barnet eller den unge aktivt deltager i udformningen af løsningsforslag.
- Barnets netværk hurtigt bliver afdækket og aktiveret.
- De professionelle og familien har en fælles forståelse af situationen.
- Alle er klar over, hvor man finder – eller kan blive hjulpet aktivt videre til – rette faglighed.
- Barnet eller den unge er i god trivsel og udvikling.
- Barnet har en samlet udviklingsplan, som er kendt af alle professionelle omkring barnet.

DEN SOCIALE INDSATS

BØRN HAR BRUG FOR NÆRE RELATIONER

Mange socialt udsatte børn, unge og familier har komplekse problemer. De har derfor ofte brug for støtte fra flere forskellige sektorer og faggrupper. Samtidig griber sociale indsatser ind i børnenes og familiernes hverdagsliv, og det er derfor vigtigt, at familierne oplever dem som virkningsfulde. Indsatserne skal være sammenhængende og koordinerede for at få størst mulig effekt.

Det er myndighedsrådgiverens ansvar at koordinere tilbud på tværs og sikre, at såvel familien som de fagprofessionelle omkring barnet hele tiden er opdaterede og klar over fokus og mål for indsatsen.

VI HAR SÆRLIGT FOKUS PÅ AT:

- Udvikle tilbud i nærområdet og inden for almenområdet, så flest mulige børn bevarer tilknytningen til hverdagslivet og lokalområdet.
- Opstille konkrete effektmål sammen med det enkelte barn eller den unge og familien.
- Iværksætte tilbud som korte og intensive forløb, idet en hurtig indsats med en lille effekt forstærker motivationen og effekten af den langsigtede indsats.
- Følge op på indsatsen med korte intervaller.
- Give klar, tydelig og umiddelbar feedback til familien.
- Involvere familiens udvidede netværk, når vi iværksætter tilbud.
- Alle tilbud – med forældrenes samtykke – bliver koordineret med de øvrige aktører i barnets liv, eksempelvis lærere og pædagoger.

VI LYKKES, NÅR:

- Barnet mestrer mere end ved sidste opfølgning.
- Barnet og familien oplever, at kommunen yder én sammenhængende indsats.
- Vi iværksætter alle familiebehandlinger med udgangspunkt i et udvidet netværksmøde.
- Vi opstiller konkrete mål og tidsrammer for alle indsatser i overensstemmelse med kommunens serviceniveauer.
- Slægt og netværk undersøges som første mulighed, når et barn skal anbringes.
- Muligheden for adoption bliver bragt i spil for flere børn.
- Barnet har en samlet udviklingsplan, som er kendt af alle professionelle omkring barnet.

BØRNEUNIVERSET

EN SAMLET UDVIKLINGSPLAN

Børns udvikling og trivsel gennem leg og læring hænger uløseligt sammen. En god skolegang er den største beskyttelsesfaktor, et barn kan få.

Men børn og unge med psykosociale problemer har oftere indlæringsvanskeligheder og sværere ved at gennemføre skolegang og uddannelsesforløb. Derfor mister de børn, der starter deres skolegang med unødige adfærdsbetingede udfordringer, både læring og motivation.

Det, at et barn kan lytte, lege og sidde stille, er de bedste betingelser for læring. Disse betingelser skal vi skabe – helt fra barnets første møde med dagtilbud og skole.

VI HAR SÆRLIGT FOKUS PÅ AT:

- Identificere sociale problemstillinger så tidligt som muligt i barnets liv – og viderebringe vores viden fra dagtilbud til skole.
- Reagere på børns vanskeligheder i sociale relationer.
- Stimulere børns nysgerrighed og tilbyde læring.
- Dyrke og opdyrke kompetencer frem for at rumme eller skærme.
- Flytte vores opmærksomhed fra barnets parathed til barnets egne ønsker om udvikling.
- Fortsætte en tæt dialog og kontakt mellem familier, specialister og almenområde, så overgange mellem dagtilbud og de forskellige universer bliver smidige og sammenhængende.
- Fagpersoner og ressourcer går på tværs af organisatoriske skel.
- Sikre barnet en stærk tilknytning til lokalområdet.

VI LYKKES, NÅR:

- Barnet har en samlet udviklingsplan, som er kendt af alle professionelle omkring barnet.
- Børn over 4 år bliver involveret i deres egen udviklingsplan.
- Barnet har mindst muligt fravær fra dagtilbud og skole.
- Vi kan se en udvikling i barnets færdigheder og trivsel.

JUNIORUNIVERSET

DET VIGTIGE FRITIDSLIV

Det er væsentligt for børns udvikling og trivsel at have sociale relationer til andre børn, og betydningen stiger med alderen. Stærke sociale netværk har nemlig afgørende betydning, når unge skal begive sig ud i en selvstændig tilværelse. Derfor er det vigtigt for børn og unge at opleve at være inkluderet som et betydningsfuldt og aktivt medlem af det nære miljø, hvor barnet opholder sig i dagligdagen. Men mange børn og unge i socialt udsatte positioner har svage netværk og oplever at være ensomme. Det gælder især børn og unge anbragt uden for hjemmet.

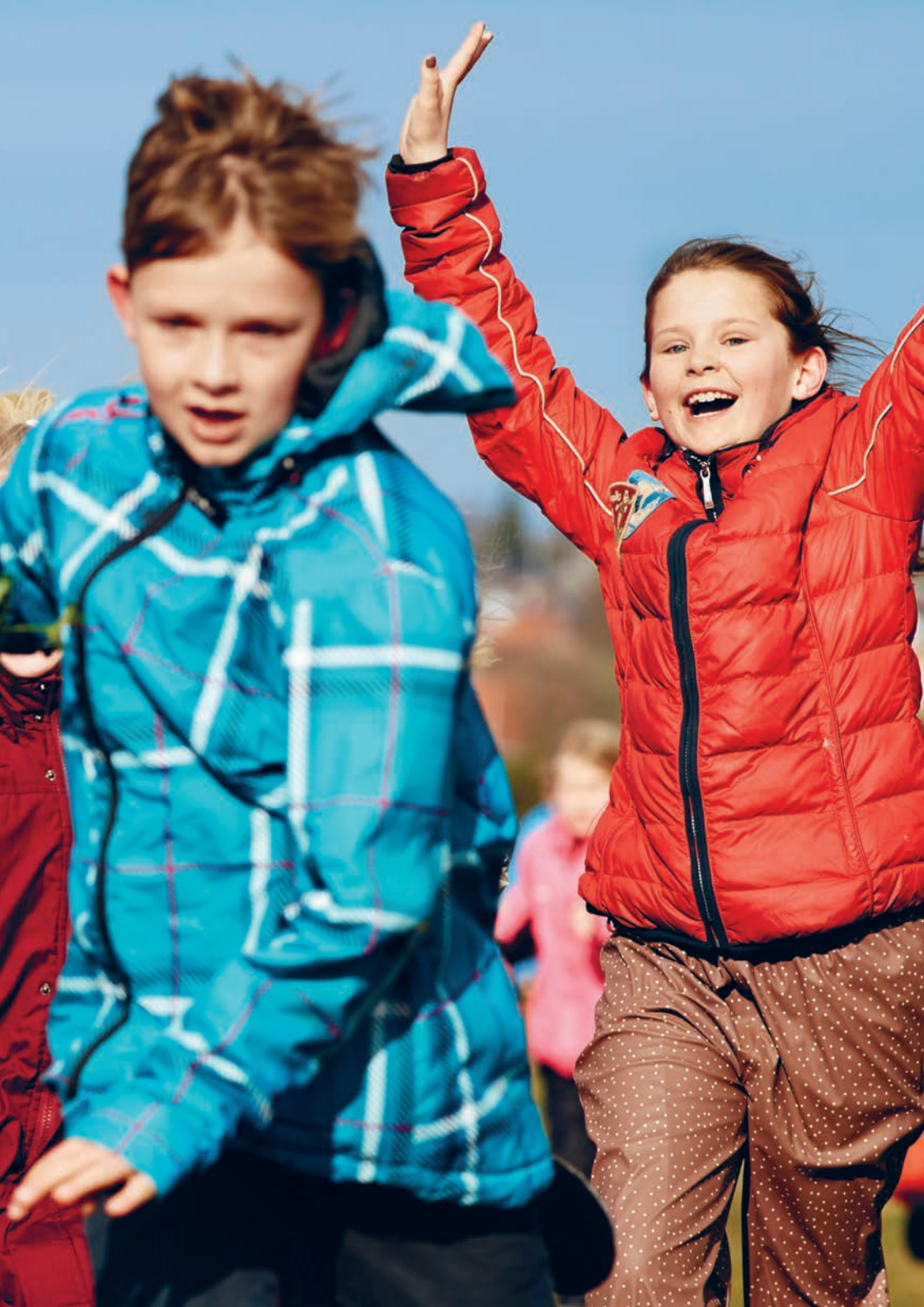
Samtidig stiger de faglige krav til barnet, og barnet skal nu udvikle bevidsthed om egen læring og evne til at sætte mål for sig selv, så lysten til og bevidstheden om et kommende erhvervsaktivt liv bliver stimuleret.

VI HAR SÆRLIGT FOKUS PÅ AT:

- Gøre barnet bevidst om egne styrker og skabe det i retning af egne kompetencer.
- Hjælpe barnet med at profitere positivt gennem udviklingsplanen.
- Åbne barnets bevidsthed og lyst til at engagere sig i omgivelserne, samfundet og fremtiden.
- Sikre barnet ligeværdige jævnaldrende sociale relationer.
- Fastholde forældres og familienetværks ansvar.
- Foreninger og institutioner i lokalområderne deltager som vigtige og ligeværdige aktører i det forebyggende arbejde.
- Sikre anbragte børn samvær med den udvidede familie på en sådan måde, at der er ro til udvikling i barnets hverdag.

VI LYKKES, NÅR:

- Alle børn deltager i foreningsliv, fritidsaktiviteter, andre sociale aktiviteter eller et motiverende fritidsjob.
- Flere socialt udsatte børn og unge støttes i hverdagsmiljøet i almenområdet og lokalområdet.
- De sociale foranstaltninger efter sevice-loven er målrettede og af kortest mulig varighed, afhængigt af det enkelte barns situation, så børnene hurtigere bliver en del af de lokale fællesskaber igen.
- Børnene har positive og realistiske forventninger til et kommende voksenliv.
- Barnet kan prioritere positivt gennem elevplaner.
- Barnet har en samlet udviklingsplan, som er kendt af alle professionelle omkring barnet.

UNGEUNIVERSET

KENDSKAB TIL ARBEJDSLIVET

Ungdomstiden er en turbulent tid. Den følelsesmæssige og sociale udvikling i retning af en fast identitetsdannelse kan være særlig vanskelig for unge i socialt udsatte positioner. Der er desuden social ulighed i sundhed, og uligheden er stigende. Risikoen for misbrug og for at begå kriminalitet er også større for socialt udsatte unge.

Samtidig er ungdomstiden den tid, hvor drømme om fremtiden begynder at tage konkret form og blive realiseret. Den unge skal kunne sætte realistiske mål for sig selv – og turde gå efter dem. En ungdomsuddannelse er den væsentligste adgangsbillet til et succesfuldt voksenliv. Samtidig betyder forældrenes baggrund meget for børnenes valg, og mange unge i socialt udsatte positioner kommer netop fra hjem, hvor man ikke prioriterer uddannelse og fritidsinteresser.

VI HAR SÆRLIGT FOKUS PÅ AT:

- Udvikle og fastholde den unges motivation til skole og uddannelse.
- Udvide den unges kendskab til arbejdsmarkedet gennem fritidsjob.
- Sikre den unge et sundt lokalt netværk.
- Fejre den unges succeser.
- Selvstændiggøre og ansvarliggøre den unge i eget liv.
- Udvikle og tilbyde parallelforløb til folkeskolen som et middel til at fastholde den unge i uddannelse.
- Bekæmpe sygefravær i skolen lige så intensivt som på andre arbejdspladser.
- Benytte korte, intensive anbringelser, hvor vi arbejder med den unge og det netværk, som den unge skal tilbage til.

VI LYKKES, NÅR:

- Vi fastholder den unges motivation og tilknytning til skolen.
- Den unge har et motiverende fritidsjob.
- Vi fastholder unge i fritidsinteresser.
- Den unge efter folkeskolen har en positiv og realistisk plan for egen nærmeste fremtid.
- Flere socialt udsatte unge gennemfører en ungdomsuddannelse.
- Færre unge begår kriminalitet og/eller får et misbrug.
- Hjælpen primært hentes i den unges netværk, eller den unge deltager i netværksskabende gruppetilbud.
- Den unge har en samlet udviklingsplan, som er kendt af alle professionelle omkring den unge.

Tak til alle, der har været med i udviklingen af "Strategi for arbejdet med børn og unge i socialt udsatte positioner". Udviklingen er sket i et aktivt samarbejde mellem mange parter med interesse for området. Alle bidrag har været vigtige for processen og for det færdige resultat. En særlig tak til de borgere, der har bidraget til udviklingen.

Haderslev

Børne- og Familieservice
Gåskærsgade 26-28
6100 Haderslev
Telefon: 74 34 34 34
boernfamilie@haderslev.dk